

שאַ, שטיל – שקט שקט

(עממי)

שאַ, שטיל, אל תרעישו
עוד מעט הרבי יוצא שוב לרקוד.
שאַ, שטיל, אל תרעישו
עוד מעט הרבי יוצא שוב לשיר.
וכשהרבי רוקד גם החומות רועדות
וכשהרבי רוקד גם השולחן רוקד.

וכשהרבי שר את הניגון הקדוש
השטן נופל מת על הרצפה.

פשוט און פראָסט – פשוט

(איציק מאַנגער)

הבה נשירה פשוט ברור על כל שיקר ואהוב וקרוב הוא:
על אמות זקנות המברכות את האש,
וקבצנים זקנים, שהקור הם יקובו.

על כלות עזובות, העומדות עם הנר
מול מראות הסומאות בשעת ליל מאוחרת,
כל אחת מחפשת פרצוף האהוב
שהלעיג אהבתה ופנה לאחרת.

על חוזי עתידות המדברים ברמיזות
ומושכים הפרוטה, אחרונה ומקוללת,
מכסי עגונות המקללות העולם
ויוצאות בחשאי וסוגרות את הדלת.

על ריבות משרתות העובדות יום קשה
ושומרות על מיטב מטעמים שהצפינו
בשביל חיילים, הבאים בלילות
בהסתר, שבעלי הבתים לא יבחינו.

על נערות בתולות שלעת קיץ יולדות
ולפני פתחי-זר ממזרן ישליכו,
והן מרעידות מאנשי המדים
שעל כך לבית-סהר אותן הם יוליכו.

על תיבות הזימרה הצורמות בכבודות
בחצרות עניים ביום ו' בצהרים,
על גנבים שהחטיאו והם אנוסים
להרים על גבי הגגות הרגלים.

על לוקטי סמרטוטים הנוברים באשפה
ומקווים: יום אחד אוצר הם ימצאו
ועל משוררים שהם לכוכבים
האמינו – וסופם מדעתם הם יצאו

הבה נשירה פשוט ברור על כל שיקר ואהוב וקרוב הוא:
על הטף הצעיר המברך את האש
וזקנים מרעידים, שהקור הם יקובו.

(תרגום: שמשון מלצר)

זאַפֿאַשקעלעך - מגפיים

(עממי)

למכור ת'מגפיים
להתגלגל בעגלות
רק כדי להיות איתך
כי אני בלעדייך
ואת בלעדי
זה כמו ידית בלי דלת
חתולונת ציפורונת שלי.

לנדוד בעולמות זרים
להרוויח כספים אחרים
רק כדי להיות איתך
כי אני בלעדייך
ואת בלעדי
זה כמו ידית בלי דלת
חתולונת ציפורונת שלי.

לאכול בלי שולחן
לישון בלי כרית
רק כדי להיות איתך
כי אני בלעדייך
ואת בלעדי
זה כמו ידית בלי דלת
חתולונת ציפורונת שלי.

וּוּ בִּיסְטוּ גֵעוּעוּעַן? - אִיפֵה הֵיִית?

איפה היית, כשהיינו צעירים?
החיים היו כה מתוקים
היום אתה כאן,
אך החיים איבדו קצת את הטעם.

איפה היית, כשהייתה אהבה?
הלב בער בהתלהבות
היום אתה כאן,
אך ידי רועדות כבר...

איפה היית, כשהיה כסף?
הנדוניה חיכתה על השולחן
היום אתה כאן,
אך החיים איבדו קצת את הטעם

זומערצייט - ימי קיץ

ימי הקיץ
החיים... סבבה
האוזנים שוחים להם
שמשאדומה שוקעת
האם אביך עשיר? ... מה זה, ממש רוטשילד!
אך אמך יפיפייה.
אז ששש שן כבר
אם באחד הימים
תתרומם ותשיר ותקפוץ ותרקוד
ותרים כנפיים ותתרומם עד השמיים
(אם לא מעלה אפילו)
עד אז, אין לך מה לדאוג
כי אבא ואמא
(וסבא וסבתא והדוד והדודה והשכן והשכנה)
שומרים ועומדים לצידך.

וויילן... - חבל...

(איציק מאַנגער)

נגן, צועני נגן
נגן ואל תתעייף....

וויילו וויילו

השארתי את אמא בבית לבד,
בית חימר מטולא בעצבות...
וויילו וויילו

עטוף אפלה וחגור ברוח,
אני צועד בשבילי ניכר...
וויילו וויילו.

אם נפל בחלקי להיות נע ונד
אשטוף בצעדי את ימי העולם...
וויילו וויילו

ווייטער - הלאה

(תפילה – ה. לייזוויק – י.ל. פרץ)

מסור חכמים ונבונים
ומלמד דעת מבינים אפתחה פי בשירה ובתחנונים

העולם מחבק אותי בזרועות דוקרניות, מוליך אותי לאש,
מוליך לכיליון, אני בוער ובוער ואיני נבער,
אך אני שוב מתרומם וצועד הלאה... וצועד הלאה

צועד בבתי חרושת, נופל תחת גלגלי שיניים,
קורע את האדים בנס מחודש, הופך את עצמי ליסוד חדש,
אך אני שוב מתרומם וצועד הלאה... וצועד הלאה

רותם את עצמי ברמת סוסים, מעלי הסיס מלקה בי בזעם,
מתחפר באדמה כמו מחרשה חדה,
אך אני שוב מתרומם וצועד הלאה... וצועד הלאה

זורע שירים כמו שזרעים זרעים, הם נובטים
והופכים לעשבים וגבעולים אני נשאר קוץ מעוקם,
אך אני שוב מתרומם וצועד הלאה... וצועד הלאה

אל תחשוב שהעולם הוא בית מרזח,
שאגרופים וציפורניים מבקיעים בו דרך
אל החבית, כדי לזלול לשתות ולהתבסס,
בזמן שאחרים מסתכלים בעיניים מזוגגות,
קיבתם מתכווצת והם בולעים את רוקם.
אל תחשוב שהעולם הוא בורסה.
העולם הוא לא בורסה, לא מרזח, לא הפקר!
הכל נמדד, הכל נשקל.
אף דמעה, אף טיפת דם לא הולכות לאיבוד.
שום ניצוץ משום עין לא נכבה לשווא.
דמעות הופכות לנהרות, נהרות הופכים לימים,

ימים הופכים למבול ניצוצות לרעם.

אל תחשוב שאין דין ואין דיין!

כ'הָאָב זיך יאָרן געוואַלגערט - הייתי שנים נע ונד (איציק מאַנגער)

הייתי שנים נע ונד בניכר
לנד בביתי יצאתי עכשיו.
נעלי לרגלי, כותנותי לעורי,
ובידי המקל. איך אוכל בלעדיו?

לא אשק עפרך כמשורר הדגול,
אך גם בליבי רון ובכי עד בלי די.
איך אשק עפרך? הן אני עפרך,
ומי זה נושק את עצמו, רבותי?

מול כחול הכנרת אעמוד מלא-פליאה,
ובגדי הדלות לבשרי המרעיד.
נסיך שנתעה ומצא את כחולו,
וכחול חלומו מאז ותמיד.

לא אשק את כחולך, רק דומם ככה סתם,
כתפילת שמונה עשרה אעמוד לי תחתי.
איך אשק את כחולך? הן אני הוא כחולך,
ומי זה נושק את עצמו, רבותי?

(תרגום: בנימין טנא)

פֿיבער - FEVER

אני רואה לך בעיניים
והלב שלי בום בום דופק
במוח מתעננת קשת
סיר צ'ולנט בתוכי שורק

עושה לי FEVER
FEVER על הבוקר
FEVER עד חצי הליל
FEVER בחלום כן

FEVER מי ימלל

לכולנו כאן יש FEVER
זה לא דבר חדש כל כך
FEVER זה סיפור ישן כן
דפדפו קצת בתנ"ך

כשיעקב ראה את רחל
את ליבו ניפץ ברק
אך בבוקר כשהתעורר ע"י לאה
הוא נאחז ב FEVER .....

כל מי שיושב על גמרא
במצחו קמטוט נוצר
מי ששוקד למצוא סברה
שוט FEVER שוטף לו ת'בשר ....

עושה לו FEVER
FEVER על 'הבוקר
FEVER עד חצי הליל
FEVER בחלום כן
FEVER מי ימלל

בקיץ כשאתה רוצה להתרענן
לך תפוס קצת אויר צח על הגג
אך אם מבטך קולט את בת שבע (הערומה)
ת'יכול להגיד תהילים – זה לא יעזור במאומה

אדם וחווה בגן עדן
שחקו באהבה והתפוח
חווה רק טיפה התחממה
והקב"ה מיד הראה להם ת'דלת

קבל חום, כביכול,
ממש רטח....

איך וויל זיך שפילן - אני רוצה לשחק

אני שונא להתקוטט עם המורה שלי
אך הוא סובר – "לשחק זה חטא!"
אם היה שואל "בן, מה אתה רוצה?"
חד וחלק הייתי אז עונה

אני רוצה לשחק,
אין טוב מזה!
אני רוצה לשחק,
מי לא רוצה?
הרי ברור לכולם
שעל המשחק
עומד כל העולם!

אישה צעירה קורצת לי כשאני יושב בגן
היא חושקת בשעה טובה ועליזה
אני קורץ לה, והיא קורצת לי וכוכבים עפים
באה אשתי וצועקת "מה אתה עושה כאן?"

אני רוצה לשחק...
יהודיה קטנה חסרת שיניים
תופסת ונושקת לי בלי סוף
"אתה יודע כמה שאני הייתי פעם יפה?"
ואני שואל – "גברתי, מה את רוצה?!"

אני רוצה לשחק,
אין טוב מזה!
אני רוצה לשחק,
מי לא רוצה?
הרי ברור לכולם
שעל המשחק
עומד כל העולם!

לייג דיין קאַפּ - שים ראשך

שים ראשך על בירכיי
טוב ככה לשכב
ילדים קטנים ישנים כבר
גדולים מוכרחים לנענע

ילדים יש להם צעצועים
משחקים כשרוצים
גדולים משחקים רק עם עצמם
תמיד משחקים

התבכיינת והתלוננת
עכשיו אנענע אותך
שים ראשך על בירכיי
טוב ככה לשכב
אל תפחד(י)
אני כאן
לא אדחה אותך
שים(י) ראשך על בירכיי
טוב ככה לשכב.